



Richtlijn hulp bij het huishouden

Rijk, gemeenten en aanbieders zijn volop aan de slag om **bij kwetsbare mensen thuis zo lang als mogelijk in te zetten op stut en steun in de thuissituatie**. Hierdoor wordt de druk op de medische zorg niet verder vergroot.

Deze richtlijn en de richtlijnen over mantelzorg, hulpmiddelenzorg en dagbesteding en -opvang vormen samen de 'Aanpak kwetsbare ouderen die thuis wonen bij verzwarende problemen en crisissituaties.'

In deze richtlijn wordt uiteengezet wat is afgesproken ten aanzien van de continuïteit van zorg, wat belangrijk is ten aanzien van hulp bij huishouding en wat geldt ten aanzien van de veiligheid van medewerkers.

Deze richtlijn zal op de website van de Rijksoverheid, VNG en aanbieders worden gepubliceerd en geldt in ieder geval tot 28 april 2020.



Ten aanzien van continuïteit van ondersteuning

- Uitgangspunt is **continuïteit van zorg en ondersteuning** tijdens de crisis; dat geldt ook voor de **hulp bij het huishouden**, al dan niet gecombineerd met vormen van begeleiding die op grond van de Wmo verricht wordt.
- **Gemeenten** hebben de wettelijke taak passende zorg en ondersteuning (waaronder huishoudelijke hulp) te bieden.
- Ook tijdens de corona crisis is het uitgangspunt dat conform de richtlijnen van het RIVM en rekening houdend met de (eventuele) gewijzigde omstandigheden en personele problematiek, de huishoudelijke hulp in **goed overleg met de cliënten, naasten en mantelzorgers** wordt geboden.
- Het **Rijk heeft financiële afspraken gemaakt met de VNG** en gemeenten en aanbieders opgeroepen zich maximaal in te spannen om te zorgen voor deze continuïteit van zorg en ondersteuning: **regulier waar mogelijk, aangepast waar nodig**.
- Ten behoeve van die continuïteit is afgesproken dat **meerkosten** die door gemeenten en aanbieders gemaakt worden **als gevolg van de coronacrisis**, door het volgen van de richtlijnen van het RIVM, vergoed zullen worden.
- Hierbij kan het gaan om meerkosten vanwege een **noodzakelijke aangepaste invulling** van de hulp bij het huishouden, maar ook om meerkosten van het **aantrekken van extra personeel**, bijvoorbeeld als gevolg van een oplopend ziekteverzuim van de vaste krachten.
- Het **Rijk heeft afspraken gemaakt met zorgkantoren** over de continuïteit van zorg binnen de Wlz. Deze afspraken zien toe op de financiering van extra kosten, de compensatie van omzetsderving, het op peil houden van liquiditeit en een tijdelijke versoepeling van de verantwoording.
- Zorgaanbieders binnen de langdurige zorg die van de compensatie gebruik maken committeren zich eraan dat **zij zoveel mogelijk de reguliere zorg blijven leveren**. Ook zijn zorgaanbieders gevraagd **de professionele inzet zo goed mogelijk te benutten**, binnen hun organisatie dan wel op andere plaatsen waar de acute behoeften bestaan.
- Het **Rijk is bezig om financiële afspraken te maken met zorgverzekeraars**. Hierover worden alle aanbieders zo spoedig mogelijk geïnformeerd.



Uitvoering huishoudelijke hulp in tijden van COVID-19

- Hulp bij het huishouden is **ook** in deze periode voor vele cliënten een **cruciale voorziening**. Wie werkzaam is als professionele hulp in de huishouding kan dan ook gebruik maken van de kinderopvang (net als andere professionals Wmo ondersteuning, zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/kinderopvang/cruciale-beroepen>).
- De richtlijnen van het RIVM schrijven **niet** voor dat hulp bij het huishouden moeten worden **stopgezet**.
- Ook tijdens deze crisis wordt van gemeenten en aanbieders een uiterste inspanning gevraagd om in **goed overleg met de cliënten en mantelzorgers**, huishoudelijke hulp te leveren, rekening houdend met de (soms gewijzigde) omstandigheden en de richtlijnen van de RIVM.
- Daar **waar de cliënt zelf het besluit neemt** de huishoudelijke hulp voorlopig af te bestellen, verdient dat uiteraard respect. Ook in het geval van een afzegging is het wenselijk dat contact plaatsvindt tussen aanbieder, cliënt en mantelzorger om vast te stellen of deze keuze weloverwogen en op basis van voldoende informatie is gemaakt en of een alternatieve invulling gewenst is. Een goed voorbeeld van een eventuele alternatieve invulling is dat de huishoudelijke hulp minder vaak langs komt (zodat het aantal contactmomenten met de cliënt wordt beperkt), maar dan per bezoek wel wat langer blijft.
- In de huidige situatie kan het – gegeven de RIVM-aanwijzingen - zo zijn dat die ondersteuning **niet meer op de gebruikelijke wijze** kan worden geleverd en dat er een keuze gemaakt moet worden.
- De **drie deling in kwetsbaarheid van mensen thuis** die een aantal gemeenten al hanteren kan hierbij behulpzaam zijn een keuze te maken, zodat bij 3^e groep de huiselijke hulp in ieder geval wordt gecontinueerd.
 1. Kwetsbare mensen die zelf en goed netwerk hebben en zich langer met ondersteuning vanuit netwerk en vrijwilligers goed staande kunnen houden als er vanuit de aanbieder minimaal 1x per week contact is;
 2. Kwetsbare mensen die zelf geen groot netwerk hebben, maar met andere vormen van begeleiding (zoals (beeld)bellen/langsgaan/inzet vrijwilligers) het voorlopig nog thuis kunnen redden, dus met verschillende momenten in de week contact en begeleiding;
 3. Mensen die heel kwetsbaar zijn en niet de hele dag alleen thuis kunnen zijn (vanwege hun fysieke of psychische gesteldheid), met gebrek aan mantelzorg of overbelaste mantelzorg, en die nauwelijks een sociaal netwerk hebben. Voor deze mensen is dagbesteding of dagopvang een must.
- In alle gevallen geldt, ook daar waar geen bezoek ter plaatse plaatsvindt, dat het **contact met de cliënt en mantelzorger** door **de aanbieder** onderhouden wordt, bijvoorbeeld door een of twee keer per week te (beeld)bellen met de cliënt om een vinger aan de pols te houden.



Ten aanzien van de veiligheid van medewerkers geldt:

- Een huishoudelijke hulp die hoest, niest, of keelpijn heeft moet in principe thuisblijven tenzij er continu 1.5 meter afstand van de cliënt kan worden gehouden of te beperken tot vluchtig contact. Indien sprake is van koorts moet iemand thuisblijven tot 24 uur nadat de klachten verdwenen zijn.
- Medewerkers volgen de **algemene hygiëneadviezen van het RIVM** (geen handen geven, regelmatig handen wassen, hoesten en niezen in de elleboog, papieren zakdoekjes gebruiken) en houden altijd 1,5 meter afstand.
- Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en in het bijzonder mondneusmaskers is niet voor een huishoudelijke hulp.
- Als een **cliënt of in huis wonende mantelzorgers klachten** vertoont die passen bij COVID 19, moet de huishoudelijke zorg tijdelijk uitgesteld worden. En kan weer herstart worden zodra de zieke persoon 24 uur klachtenvrij is.
- Het is aan de aanbieder om – in overleg met de gemeente – zorg te dragen voor **het waarborgen van de bescherming van zijn medewerkers** en daarmee van hun **beschikbaarheid**.